

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618010214
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8618010214.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Mariána Mačuru na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.12.2019, v trestnej veci proti obžalovanému J. B. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona, o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Svidník sp. zn. 9T/91/2018 zo dňa 11.09.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolania obžalovaného J. B. a okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný J. B. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- od roku 2013 až do 13.02.2018 v byte na Duklianskej ulici č. XXX/XX vo Svidníku, v rodinnom dome č. XX v obci Z., okres Svidník, ako aj na iných miestach v okrese Svidník sa opakovane agresívne správal voči svojej vtedajšej manželke a od roku 2016 bývalej manželke P. B. tak, že jej vulgárne nadával, bezdôvodne ju okrikoval, fyzicky napádal údermi päšťou a fackami po hlave, neustále obviňoval z nevery a robil žiarlivostné scény, pričom naposledy dňa 04.11.2017 v čase okolo 17.00 hod. bránil P. B., aby odišla zo spálne rodinného domu č. XX v obci Z., okres Svidník tak, že ju v spálni chytil za pyžamo, ktoré roztrhal a hodil ju na posteľ, pričom jej nespôsobil zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske vyšetrenie, čím tak u nej vzbudzoval obavu o život a zdravie.

Za to mu podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona s prihliadnutím na § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zákona bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne, na výkon ktorého podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Proti uvedenému rozsudku podali včas odvolanie obžalovaný a prokurátor.

Obžalovaný v písomnom odôvodnení odvolania podaného prostredníctvom svojho obhajcu poukázal na to, ako súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že sa dopúšťal predmetného skutku v období od roku 2013 až do 13.02.2018, teda po dlhší čas. On je však tohto názoru, že pre naplnenie znakov skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona je potrebné, aby konanie páchatel'a proti poškodenej trvalo po dlhší čas a súčasne je potrebné prihliadať na konkrétny spôsob spáchania činu, intenzitu týrania, jeho početnosť a pod. Z výpovede svedka A. J. B. ml., ktorú vykonal na hlavnom pojednávaní vyplýva, že v súžití jeho rodičov boli obdobia, keď rodičia dokázali byť súdržní, čo nie vždy bolo v skutočnosti o ťcte, a ak otec matke dvakrát do týždňa odvrkol spôsobom ticho buď, nevieš, nerozprávaj, považoval to skôr za také okrikovanie a nemôže povedať, že sa jednalo o útoky. Na otázku obhajcu ako často dochádzalo k incidentom v období od roku 2013 do novembra 2018 uviedol, že 7 až 8 mesiacov bol medzi nimi aj kľud, avšak on v podstate bol za toto obdobie

svedkom len dvoch konfliktov. Svedok sa vyjadril aj k incidentu z roku 2013 v obci H., kde mal jeho otec nadávať matke do kuriev a musela pred všetkými kľačať. Nie je možné na základe tohto jednotlivého vyjadrenia posudzovať toto správanie v zmysle vyššie uvedených kvalifikačných predpokladov. Pokiaľ sa týka výpovede jednotlivých svedkov vypočutých na hlavnom pojednávaní poukazuje na to, že svedok H. D., sestra poškodenej uviedla, že nebola svedkom ani hádok medzi poškodenou a jej manželom, ani toho, žeby ju bil a o správaní vie len z rozprávania poškodenej. Svedok A. H., mladšia sestra poškodenej, ktorá ako dieťa od svojich 6. do 10. rokov trávila v rodine B. víkendy a chodievala s nimi na prázdniny uviedla, že nevidela, aby sa obžalovaný správal k jej sestre zle. Jedenkrát počula ako na ňu v noci zvýšil hlas a musela mu prisahať poškodená, že s tým a tým nespala. Do svadby dcéry F. nevidela na poškodenej modriny a poškodená sa ani nesťažovala. Taktiež nebola svedkom žiarlivostných scén alebo vulgárnych nadávok zo strany obžalovaného k poškodenej, alebo žeby ju bol udrel. Bola svedkom akurát okrikovania, aby bola ticho. Pokiaľ svedkyňa H. V. A. vo svojej výpovedi uviedla, že poškodená v práci plakala a že sa obžalovaného bojí, tak nie je možné ustáliť či sa jednalo o informáciu podanú pred rokom 2013 alebo po roku 2013. Svedkyňa nebola svedkom nijakých útokov voči poškodenej. Ďalej poukázal na procesne nespôsobilú výpoveď svedkyne C. S., sesternice poškodenej, ktorá bola použitá v konaní, hoci sa jedná o výpoveď svedka vykonanú pred dátumom 07.03.2018, teda v čase vznesenia obvinenia za prečin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, uznesením pod ČVS: ORP-312/SK-SK-2017 zo dňa 8.11.2017. Poukázal aj na to, že súd odmietol vykonať ním navrhované znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie na vypracovanie psychologických profilov poškodenej a obžalovaného, z ktorých by sa dala vyhodnotiť hodnovernosť ich výpovedí. Nie je mu zrejmé, na základe akých dôvodov dospel súd prvého stupňa k záveru, že sa jedná o dôvody, na základe ktorých by bolo možné jeho správanie voči poškodenej posúdiť v zmysle naplnenia zákonných znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty tohto trestného činu

[§ 138 písm. b) Tr. zákona]. Už aj pre samotné naplnenie znakov tejto skutkovej podstaty je potrebné, aby sa správanie páchatela vyznačovalo určitou trvalosťou, prípadne aj sústavnosťou alebo opakovanými útokmi. Trvalosť páchatelovho konania je nutné posudzovať v závislosti od intenzity zlého zaobchádzania. Ak aj medzi manželmi v posudzovanom období dochádzalo ku konfliktom je toho názoru, že sa jedná o samostatné skutky, ktoré je možno hodnotiť v podmienkach naplnenia znakov jednotlivých priestupkov v zmysle zákona o priestupkoch, avšak nie v intenciách kvalifikačných predpokladov skutku uvedených vo výrokovej časti napadnutého rozsudku. Okrem toho má za to, že napadnutý rozsudok je chybný v tom, že v ňom chýba výrok vo veci skutku prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, pre ktorý bolo vznesené obvinenie uznesením pod ČVS: ORP-312/SK-SK-2017 zo dňa 08.11.2017. Pre vyššie uvedené dôvody navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, prípadne, aby podľa § 322 Tr. poriadku sám rozsudkom vo veci rozhodol a to tak, že ho spod obžaloby oslobodí.

Vo svojom písomnom podaní obžalovaný v podstate opätovne popisoval skutočnosti, ktoré už prezentoval vo svojich predchádzajúcich výpovediach a vyjadreniach, najmä vo svojej záverečnej reči. Tvrdil, že ich spoločný život s poškodenou bol pekný a plodný. Opätovne zdôrazňoval, že kým on bol poškodenej verný, tak ona mu bola neverná s viacerými mužmi, že poškodená v priebehu jednej hodiny spala s ním i s V. F. a že nie je pravdou, aby on pred okolím vyslovil podozrenie, že syn S. nie je jeho syn. Rovnako opätovne tvrdil, že poškodená prichádzala domov pripitá a aj keď kúpil alkohol tester, tak poškodená do neho ani raz nefúkala. Poprel, aby poškodenú po roku 2013 udrel a poukázal na to, že modriny na nej nikdy nikto nevidel. Súčasne uviedol, že boli vzájomné žiarlivostné výstupy, padli nejaké facky, ale častejšie napádala poškodená jeho. Odišla od neho nie preto, lebo ju zbil či urazil, ale preto, že ju odmietol ako ženu. Nepotrhal na poškodenej ani pyžamo, pričom to pyžamo zlikvidovala poškodenej. Tvrdí tiež, že poškodenú na kolenách prosil, aby nepila a nevymýšľala si na neho nevery a že pôjde aj na detektor lži. Podľa neho poškodenú ovláda nenávisť, lebo neznesie, že deťom vykričal V. F., H. F. a G..

Prokurátor v odôvodnení svojho odvolania podaného proti výroku o treste uviedol, že výmeru trestu odňatia slobody uloženého obžalovanému J. B. považuje za neprimeranú, a to vzhľadom na ustanovenia § 34 ods. 1 a ods. 4 Tr. zákona. Pokiaľ ide o spôsob spáchania činu, z výpovede poškodenej tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní podľa neho vyplynulo, že charakter konania obžalovaného bol agresívny a hrubý, kedy obžalovaný poškodenú neustále ponižoval, vulgárne jej nadával, obviňoval z nevery (raz na oslave 50-tych narodenín sesternice poškodenej dokonca musela kľačať pred všetkými hosťami a prisahať, že ho nepodviedla a inokedy mu musela prisahať a obžalovaný si ju pritom nahrával na kameru) a ako sama uviedla dostávala od neho kruté bitky pästami aj dlaňou

po hlave, po ušiach, pričom ju bil s úsmevom. Aj keď obdobie stíhaného skutku bolo vymedzené od roku 2013, obžalovaný sa obdobného konania dopúšťal počas celého trvania manželstva. Čo sa týka následku činu, vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku č. 24/2018 H.. F. O., znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, odvolateľ uviedol, že u poškodenej bola zistená posttraumatická stresová porucha, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti s vyšetrovanou udalosťou, pričom prognózu ochorenia u poškodenej v čase vyšetrenia bolo možné len ťažko predpokladať a v čase vyšetrenia poškodená nebola vyrovnaná s traumatickou stresovou udalosťou. Až ďalší priebeh a vývoj ochorenia ukáže či dôjde postupne k úprave stavu alebo k chronifikácii obtiaží. Podľa záverov znaleckého posudku č. 126/2018 H.. F. O. znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria u J. B. ide o osobnosť emočne nestálu, s narcistickými rysmi, s egocentrizmom, so sklonnosťou k manipulatívnej správanosti, s neschopnosťou pociťovať vinu alebo sa z nepriaznivej skúsenosti poučiť. Táto negatívna osobnostná odchýlka je trvalá a aj napriek tomu, že znalkyňa vo svojom znaleckom posudku skonštatovala, že obžalovaný má v priebehu života možnosť vypracovať formy prispôsobenia sa sociálnym normám i formy obrany proti vlastným nedostatkom a abnormitám, uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov, pri zohľadnení možnosti obžalovaného požiadať o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, podľa neho nie je možné považovať za dostačujúce na nápravu obžalovaného. Zároveň poukázal na to, že aj napriek usvedčujúcim výpovediam jednotlivých svedkov, obžalovaný neprejavil žiadnu ľútosť nad svojím konaním, práve naopak v priebehu celého súdneho konania sa snažil vykresliť poškodenú ako alkoholičku a nevernú manželku. Za otázne sa mu javí tiež priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zákona, t. j. že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, aj napriek tomu, že J. B. sa v minulosti dopustil dvoch priestupkov, aj keď „len“ dopravných. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a sám vo veci rozhodol.

Na základe podaných odvolaní krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolatelia odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

V konaní pred súdom prvého stupňa boli zákonným spôsobom vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie. Súd vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správnym skutkovým a následne i právnym záverom.

V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, ktoré konkrétne dôkazy vo veci vykonal, ktoré skutočnosti z nich vyplývali a na základe ktorých konkrétnych dôkazov svoje skutkové závery ustálil. Podrobne a logicky popísal akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj to, prečo obrane obžalovaného neuveril, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa správal. V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné a vecne správne, a preto na tieto krajský súd v podrobnostiach aj poukazuje. Len vzhľadom na odvolacie námietky obžalovaného a prokurátora odvolací súd považuje za potrebné niektoré skutočnosti zvýrazniť.

Hoci obžalovaný spáchanie trestného činu poprel tvrdiac, že poškodenú po roku 2013 neudrel, že sa k poškodenej správal len tak, ako sa ona správala k nemu, že žiarlivá bola viac poškodená ako on, že to poškodená ho podvádzala a že požívala alkohol, tak aj podľa krajského súdu výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú záver, že sa obžalovaný konania uvedeného v skutkovej vete napadnutého rozsudku dopustil. Tento záver odôvodňuje nielen svedecká výpoveď poškodenej P. B., ale aj výpovede svedkov J. B. ml., H. D., A. H., H. V. A. a C. S., či závery znaleckých posudkov z odvetvia psychiatria.

Poukázat' je potrebné najmä na svedeckú výpoveď poškodenej P. B., ktorá popísala, ako jej obžalovaný nielen po roku 2013, ale aj predtým, stále vyčítal výmysly o tom, že s niekým spala, hoci mu zámienu na žiarlivosť nedala. Obžalovaný stále opakoval, že syn S. nie je jeho synom. Prisahať musela aj na kameru, prisahať musela na zdravie ich detí i nenarodených vnúčat. Od roku 2013 už pre obžalovaného nebola „kurva“ ako dovtedy, ale už bola „pijačka“, ako ju dennodenne oslovoval, keď napríklad šla ráno do práce. V roku 2013 na oslave narodenín sesternice takto musela kľáčať a prisahať pred všetkými

prítomnými. Útoky obžalovaného boli nečakané a bitky boli od roku 2013 kruté. Bil ju päťami a aj dlaňou, po hlave i po ušiach. Bil ju takým spôsobom, aby nemala modriny, vedel ako ju udrieť - keď ju hádzal, aby spadla, tak vždy na gauč, posteľ alebo kreslo. Ak ju zbil viac, tak na druhý deň sa pozeral, či niečo na nej nevidno. U obžalovaného nebol problém v alkohole, lebo agresívne sa správal aj triezvy. Hoci po rozvoде s obžalovaným v spoločnej domácnosti nežila od júla do októbra 2016, tak aj v tomto období jej obžalovaný nadával a urážal ju, pričom keď sa vrátila do spoločnej domácnosti, tak napriek sľubom obžalovaného sa všetko začalo znovu. Najprv to boli výčitky, potom už aj kopance a bitky. Do roku 2013 mala obdobia, keď sa zo správania obžalovaného dokázala zotaviť, ale potom toho už bolo na ňu toľko, že to nezvládala, nedokázala sa vyspať, pričom jej ubližoval s úsmevom. Fyzicky ju naposledy obžalovaný napadol v novembri 2017, keď ju chytil, hodil na posteľ a roztrhal na nej pyžamo, no aj následne až do vzatia do jeho väzby jej písal SMS správy, v ktorých jej vulgárne nadával a obviňoval z nevery.

Skutočnosti plynúce z výpovede poškodenej potvrdil vo svojej svedeckej výpovedi aj syn obžalovaného a poškodenej J. B. ml., ktorý odkedy si pamätá, tak boli zo strany obžalovaného žiarlivostné scény, keď poškodenej vyčítal, že ho podviedla, že syn S. nie je jeho, po čom si musela kľaknúť a prisahať. Obžalovaný k poškodenej nemal úctu, nebral ju ako životnú partnerku, ale bola pre neho len „P. divá z H.“ a „kurva“. Bolo to opakované a stále. Obžalovaný musel mať poškodenú stále pod kontrolou. Pri tých výstupoch obžalovaného bol svedkom aj toho, ako obžalovaný dal poškodenej facku, sotil ju do gauča a držal na gauči. Raz si obžalovaný poškodenú aj kameroval, ako musí kľáčať a opakované prisahať, že ho nepodviedla, že S. je jeho syn, a že nespala s tým či s tým. Obžalovaný nezniezol, aby mu niekto odporoval a vždy musel mať pravdu, hoci ju nemal. Poškodenú aj okrikoval, napríklad aby bola ticho alebo že ak ho ešte raz spochybní pred rodinou, tak jej jednu strelí tam pred všetkými, nadával jej. Vie o tom, že obžalovaný na oslave pred všetkými nadával poškodenej do kuriev a musela kľáčať. Od roku 2013 bol svedkom takéhoto správania sa obžalovaného asi dvakrát. Nikdy nebola príčinou konfliktu poškodená.

Ako podrobne popísal prvostupňový súd v napadnutom rozsudku, skutočnosti prezentované poškodenou rovnako potvrdzujú aj výpovede ďalších svedkov. Okrem iného z nich vyplýva, že obžalovaný bol žiarlivý, poškodenú ponižoval, volal ju „hlúpa puľka“, okrikoval ju, svedkovia videli na poškodenej aj modriny, ale nevideli ju požívať alkohol alebo opitú a ani nevedia o tom, aby bola obžalovanému neverná.

Osobitne je potrebné poukázať na závery znaleckých posudkov z odvetvia psychiatria. Znalčka H. F. O. totiž zistila, že poškodená P. B. trpí posttraumatickou stresovou poruchou, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti s vyšetrovanou udalosťou, pričom ide o reakciu na mimoriadne intenzívnu stresovú udalosť. U poškodenej znalčka zistila aj Depresívnu epizódu stredne ťažkú, ktorá je obvyklým dôsledkom neschopnosti vysporiadať sa s bolestnými pocitmi. U poškodenej však nezistila škodlivý konzum, ani závislosť od alkoholu alebo iných psychoaktívnych látok. Vylúčila tiež, aby posttraumatickú stresovú poruchu vyvolalo prevalenie dlhodobého držaného tajomstva, prevalenie nevery či podstúpenia potratu.

Na strane druhej znalčka skonštatovala, že charakter činu zodpovedá osobnosti obžalovaného, u ktorého ide o osobnosť emočne nestálu, s narcistickými rysmi, s egocentrizmom, so sklonmi k manipulatívnej správaní, s neschopnosťou pociťovať vinu alebo sa z nepriaznivej skúsenosti poučiť. Pritom v čase spáchania trestného činu obžalovaný mohol rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre spoločnosť a mohol aj svoje konanie ovládať, pretože jeho rozpoznávací a ovládacie schopnosti vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť neboli ničím podstatnejšie znížené.

Vzhľadom na uvedený obsah dôkazov ani krajský súd nemal dôvod pochybovať o tom, že skutok sa stal tak, ako ho v napadnutom rozsudku ustálil prvostupňový súd a že tento ako trestne zodpovedný subjekt spáchal obžalovaný. Z pohľadu uvedených dôkazov obrana obžalovaného, prezentovaná ústne i písomne, vyznieva ako vytváranie akejkoľvek „paralelnej reality“, ktorá vykonaným dôkazom nielenže nezodpovedá, ale je s nimi v priamom rozpore.

Pokiaľ obžalovaný namieta, že prvostupňový súd odmietol vykonať znalecké dokazovanie z odboru psychológie za účelom posúdenia hodnovernosti výpovedí obžalovaného a poškodenej, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie odmietnutia tohto dôkazu v napadnutom rozsudku. Znalec z odboru psychológie, ale ani znalec zo žiadneho iného odboru, sa totiž nemôže vyjadrovať priamo k tomu, či

svedok je alebo nie je hodnoverný a či v posudzovanej veci vypovedá pravdivo. Znalec psychológ sa môže vyjadriť len všeobecne k tým osobnostným rysom vyšetrovanej osoby, ktoré môžu mať vplyv na jeho hodnovernosť. Či svedok v konkrétnom prípade klame alebo hovorí pravdu, je otázkou právnou, ktorú môže zodpovedať jedine súd na základe zhodnotenia tohto dôkazu jednotlivo, ako aj všetkých dôkazov v ich súhrne podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

V danom prípade skutkové závery napadnutého rozsudku nie sú založené iba na osamotených tvrdeniach vo výpovedi poškodenej, ale sú založené na súhrne dôkazov, ktoré prvostupňový súd jednotlivo i v ich súhrne starostlivo vyhodnotil a vyvodil z nich aj logické závery. Preto na týchto skutkových zisteniach by nemohli nič zmeniť ani závery prípadného znaleckého dokazovania z odboru psychológia, ktoré v konaní navrhoval obžalovaný vykonať k hodnovernosti výpovede poškodenej.

Nadbytočným by bolo aj doplnenie dokazovania svedkom E. L., ktorého výsluch obžalovaný na verejnom zasadnutí navrhol na objasnenie toho, ako s poškodenou žili v spoločnej domácnosti. V prvom rade obžalovaný, poškodená či iné v konaní vypočuté osoby E. L. (ale ani iné osoby) neoznačovali ako svedkov nejakej skutočnosti významnej pre rozhodnutie súdu. S obžalovaným a poškodenou v spoločnej domácnosti nežil. Žili s nimi len ich deti, z ktorých vypovedal len A. J. B. ml. Z jeho svedeckej výpovede, ale aj z výpovede poškodenej a ďalších svedkov, pritom vyplýva, že obžalovaný sa v skutkovej vete popísaného správania dopúšťal v súkromí, a nie na verejnosti (s malými výnimkami, najmä pokiaľ ide o útok obžalovaného na narodeninovej oslave C. S.). Preto výsluch E. L., či ďalších osôb, by mohli objasniť len skutočnosti nepodstatné a skutočnosti, ktoré už boli zistené inými vykonanými dôkazmi. Preto vykonanie ďalších dôkazov navrhnutých obžalovaným a obhajcom v odvolacom konaní odvolací súd odmietol.

Dôvodnou nie je ani námietka obžalovaného o procesnej nespôsobilosti výpovede svedkyne C. S.. Je síce pravdou, že výpoveď tejto svedkyne z prípravného konania bola na hlavnom pojednávaní iba prečítaná, avšak k čítaniu došlo pri splnení podmienok § 263 ods. 1 Tr. poriadku, teda so súhlasom prokurátora a obžalovaného. Ak sa súd aj strany (prokurátor a obžalovaný) v intenciách § 263 ods. 1 Trestného poriadku zhodnú na okolnosti, že osobný výsluch svedka na hlavnom pojednávaní nie je potrebný a že postačuje prečítanie zápisnice o jeho skoršom výsluchu, môže ísť aj o rozhodujúci dôkaz (podstatný pre rozhodnutie o vine) (R 4/2017).

Ďalej je potrebné zdôrazniť, že výsluch svedkyne C. S. bol dňa 02.02.2018 vykonaný síce pred vznesením obvinenia, ale až po začatí trestného stíhania vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, ktoré v súlade s § 199 ods. 1 Tr. poriadku bolo začaté dňa 09.11.2017. Hranica procesnej použiteľnosti dôkazov je v zásade daná začatím trestného stíhania „vo veci“. Výnimkou sú prípady, ak ide o vo významnej miere rozhodujúci alebo jediný usvedčujúci dôkaz, ktorý musí byť vykonaný kontradiktórne (stačí aspoň raz v priebehu konania), čo samozrejme pred vznesením obvinenia neprichádza do úvahy. V predmetnej veci však výpoveď uvedenej svedkyne takýmto dôkazom jednoznačne nie je.

Ohľadom odvolacích námietok obžalovaného týkajúcich sa naplnenia pojmových znakov zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona je potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že objektom tohto trestného činu je ochrana osôb pred tzv. domácim násilím, teda pred násilím medzi rodinnými príslušníkmi, blízkymi osobami či osobami v obdobnom vzťahu, ktoré je determinované špecifickosťou takéhoto vzťahu, kde medzi násilníkom a jeho obeťou môžu existovať väzby citové, finančné, ďalej plynúce z užívania spoločného obydľia či výchovy potomkov, kedy páchatel často zneužíva tento súkromný priestor skrytý pred zrakmi ostatných osôb. Obeť domáceho násillia vníma ataky násilníka odlišne, než keby násilníkom bola cudzia osoba. Za ďalší typický znak domáceho násillia možno považovať jasný a nepochybniteľný nerovnomerný vzťah medzi násilníkom a obeťou, opakovanie a dlhodobosť trvania násillia a spravidla jeho eskalácia (od urážok sa stupňuje k psychickému znižovaniu ľudskej dôstojnosti až k fyzickým útokom a závažným trestným činom ohrozujúcim zdravie a život).

Týraním sa rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou alebo zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti, necitlivosti a bezohľadnosti a tiež určitou mierou trvalosti, prípadne aj sústavnosti, pričom dosahuje takú intenzitu, že ho postihnutá osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie. Prítom vyšší stupeň hrubosti a bezcitnosti je požiadavka, ktorá sa vzťahuje na konanie páchatel'a ako celku. Jednotlivé dielčie akty konania páchatel'a, ak sú posudzované izolovane,

samy osebe nemusia byť nevyhnutne príliš závažné. Podstatné je, že vyššieho stupňa hrubosti a bezcitnosti dosahujú v kontexte danom konkrétnymi okolnosťami, za ktorých k nim dochádza, svojou povahou, nadväznosťou, početnosťou, opakovaním, stupňovaním intenzity, charakterom vzájomného vzťahu páchatel'a a týranej osoby a pod. Ak sú jednotlivé dielčie akty konania páchatel'a hodnotené v týchto súvislostiach a najmä potom ako jeden celok, reálne prichádza do úvahy, že celé konanie páchatel'a vyznieva z hľadiska stupňa hrubosti a bezcitnosti omnoho závažnejšie, než keď sú jednotlivé dielčie akty konania páchatel'a hodnotené oddelene či samostatne.

V predmetnej veci ani podľa odvolacieho súdu niet pochyb o tom, že konanie obžalovaného voči poškodenej, ako jeho manželke a potom ako jeho bývalej manželke, charakteristické rysy týrania nesie. Navyše, aj keď prax súdov vychádza z predpokladu, že zlé zaobchádzanie s blízkou osobou sa vyznačuje vedľa vyššieho stupňa hrubosti, bezcitnosti a bezohľadnosti tiež určitou trvalosťou, tak páchanie trestného činu po dobu piatich rokov v tomto konkrétnom prípade spĺňa aj predpoklady vyžadované pre naplnenie okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, teda páchanie trestného činu po dlhší čas.

Na základe uvedeného ani krajský súd nemá pochybnosti o správnosti skutkových záverov prvostupňového súdu, ktoré sú obsiahnuté vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, ktorým zodpovedá aj správna právna kvalifikácia. Je totiž nepochybné, že obžalovaný úmyselným konaním (v priamom úmysle) blízkej osobe spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, vyvolávaním strachu, pričom taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania, lebo ho páchal po dlhší čas. Po objektívnej i subjektívnej stránke tak naplnil všetky pojmové znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona.

Pokiaľ ide o námietky obžalovaného, podľa ktorých je napadnutý rozsudok chybný, lebo v ňom chýba výrok vo veci prečinu obmedzovania osobnej slobody, pre ktorý bolo obžalovanému vznesené obvinenie dňa 08.11.2017, tak tieto námietky dôvodné nie sú. Predovšetkým skutok zo dňa 04.11.2017, pre ktorý bolo dňa 08.11.2017 vznesené obvinenie pre prečin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zákona, je iba dielčím útokom z viacerých útokov obžalovaného naplňajúcich znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona, pre ktorý bolo obžalovanému vznesené obvinenie dňa 07.03.2018. Preto po spojení uvedených vecí na spoločné konanie dňa 03.04.2018 bola podaná obžaloba pre skutok kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého súčasťou je aj dielčí útok obžalovaného zo dňa 04.11.2017. O tomto skutku, v súlade so zásadou uvedenou v § 278 ods. 1, ods. 3 Tr. poriadku, rozhodol prvostupňový súd v napadnutom rozsudku. Napadnutý rozsudok teda ani v tomto smere chybný nie je.

Prokurátor predniesol na verejnom zasadnutí i námietku týkajúcu sa vymedzenia doby páchania trestného činu aj po začatí trestného stíhania vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby dňa 09.11.2017. Táto doba je v napadnutom rozsudku vymedzená od roku 2013 do 13.02.2018, hoci trestné stíhanie vo veci bolo začaté už 09.11.2017 a obvinenie (kde bola doba páchania vymedzená od roku 2013 do 13.02.2018) bolo dňa 07.03.2018 vznesené bez toho, aby bolo súčasne aj začaté trestné stíhanie vo veci za obdobie od 10.11.2017 do 13.02.2018. V konaní však bolo preukázané, že podstatná časť trestne stíhaného konania obžalovaného spadá do obdobia od roku 2013 do 04.11.2017, kedy po poslednom fyzickom napadnutí poškodenej opustila spoločnú domácnosť. Následne, teda od 05.11.2017 do 13.02.2018, konanie obžalovaného prebiehalo formou spôsobovania psychického utrpenia už len krátku dobu, v dôsledku čoho úprava skutkovej vety spočívajúca v skrátaní doby páchania trestného činu nemohla mať žiaden význam pre rozhodnutie súdu o vine a treste. Prokurátor, poukazujúc na túto chybu v prospech obžalovaného, dokonca navrhoval obžalovanému uložiť prísnejší trest. Keďže odvolací súd nepovažoval uvedenú chybu vo vymedzení doby páchania za podstatnú, napadnutý rozsudok len pre jej existenciu nezrušil.

Pochybenia, a to aj s prihliadnutím k námietkam prokurátora, nezistil odvolací súd ani pri rozhodovaní o treste. Prvostupňový súd, majúci na zreteli základné zásady ukladania trestov uvedené v ust. § 34 Tr. zákona, správne prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, existenciu len prítiažujúcej okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že pri zisťovaní poľahčujúcich a prítiažujúcich okolností uvedených v § 36 a § 37 Tr. zákona, okresný súd zistil len poľahčujúcu okolnosť a to, že obžalovaný

pred spáchaním trestného činu viedol riadny život [§ 36 písm. j) Tr. zákona]. Správne zdôraznil, že predtým sa obžalovaný nedopustil trestného činu, že dve menej závažné priestupky na úseku cestnej premávky nemôžu mať vplyv na vedenie života riadnym spôsobom a tiež že priestupok proti občianskemu spolunažívaniu mal byť správne zahrnutý do súdeného konania obžalovaného. Trest potom prvostupňový súd správne ukladal v rámci trestnej sadzby upravenej podľa § 38 ods. 3 Tr. poriadku od 7 rokov až do 12 rokov 4 mesiace, teda po znížení hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti aj podľa krajského súdu možno trest odňatia slobody uložený obžalovanému vo výmere 7 rokov považovať za zákonný a zodpovedajúci účelu trestu.

Nezistiac pochybenia okresného súdu ani pri rozhodovaní o spôsobe výkonu uloženého trestu odňatia slobody a vzhľadom na to, že podstatnými chybami netrpí ani konanie napadnutým výrokom rozsudku predchádzajúce, krajský súd o odvolaniach obžalovaného a prokurátora rozhodol tak, že ich podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.